

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

صادرات غیر نفتی ایران و بررسی عوامل موثر در توسعه آن

نویسنده: ذبیح الله غلامی رودی

استاد راهنما: جواد پور مقیم

استاد مشاور: ایرج توتونچیان، حسین راغفر

سال تحصیلی: دی ۱۳۶۸

توصیفگر: ۲۱۲ ص. : جدول ، نمودار . شماره بازبایی ۶ الف .

واژگان کلیدی: ادوات غیر نفتی / ایران / توسعه

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر ، شناخت عوامل موثر درصادرات غیر نفتی ایران و در نهایت ارائه راه حلها و سیاستگزاریهای مناسب جهت افزایش صادرات ایران می باشد. کالاهای صادراتی در این تحقیق به چهارگروه فرش ، کالاهای کشاورزی ، مواد معدنی ، کلوخه های فلزی و سنگهای ساختمانی و بالاخره کالاهای صنعتی تقسیم شده اند . با توجه به تأثیر عوامل کیفی و کمی در صادرات غیر نفتی ، درمدل ارائه شده ، سه عامل کمی در نظر گرفته شده است و تأثیر این عوامل بر صادرات ایران با استفاده از مباحث اقتصاد سنجی بررسی شده است . این سه عامل عبارتند از : شاخص قیمت کالاهای صادراتی

غیر نفتی ایران ، شاخص درآمد ارزی حاصل از فروش نفت توسط ایران و شاخص درآمد کشورهای طرف مبادله .

در بررسی تأثیر سه عامل مذکور در صادرات غیر نفتی ایران در سه بخش ، تأثیر عوامل سه گانه در کل صادرات ایران ، تأثیر آنها بر هر یک از گروههای کالاهای صادراتی ایران و بالاخره نقش سه عامل در صادرات غیر نفتی ایران با تأخیر زمانی درآمد ارزی نفت انجام گرفته است.

یافته های پژوهش نشان میدهد مهمترین مشکلات صادرات غیر نفتی ایران عبارتند از :

۱. پایین بودن تولیدات داخلی و سیر صعود تقاضای داخلی

۲. عدم شناخت توان بالقوه صادراتی کالاهای غیر نفتی

۳. صدور کالاها با حداقل ارزش افزوده

۴. خروج غیر قانونی کالاهای صادراتی از کشور

۵. بالا بودن قیمت تمام شده

۶. بسته بندی نامناسب

۷. نبود سیاست بلندمدت صادرات

۸. مشکلات حمل و نقل

۹. مشکلات تهیه مواد اولیه

۱۰. اختلاف بین نرخ ارز ترجیحی و نرخ ارز

۱۱. نبود دفاتر بازرگانی فعال

۱۲. نداشتن تبلیغات کافی

۱۳. رقابت سایر کشورهای صادر کننده

۱۴. جایگزینی مواد مصنوعی بجای مواد اولیه طبیعی

۱۵. رقابت کالاهای ایرانی توسط قاچاقچیان

۱۶. تقلید از صادرات سنتی ایران توسط سایر کشورهای رقیب

۱۷. پایین بودن کیفیت کالاهای صادراتی

۱۸. عدم شناخت کامل بازارهای مصرف.

همچنین بعضی از راه حل‌های پیشنهادی جهت ازدیاد صادرات غیر نفتی ایران عبارتند از :
اختصاص اعتبار لازم برای سرمایه گذاری ، ثبات در سیاست‌های صادراتی ، ایجاد دفاتر بازرگانی در خارج
از کشور ، ایجاد مراکز طراحی برای صادرات ، تخصیص سهمیه ای از تولید برای صادرات ، توجه به
مبادلات دو جانبه متقابل یا مبادلات تهاتری ، رسیدگی به خدمات زیربنایی ، بهبود کیفیت بسته بندی
، معافیت کالاهای صادراتی از پرداخت پیمان ارزی ، تنوع برای کالاهای صادراتی ، جلوگیری از صدور
قاچاق کالاها ، رعایت استانداردها ، تأمین مواد اولیه و قطعات یدکی مورد نیاز ، ضمانت جبران خسارات
کالاهای صادراتی از طرف دولت.